

**Pravidlá
výberu návrhu, ktorý bude odporučený ministrovi na udelenie
Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky v kategórii b)
za oblasť kultúrneho dedičstva – múzeá a galérie**

Úvodné ustanovenie

Tieto Pravidlá výberu návrhu, ktorý bude odporučený ministrovi na udelenie Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky v kategórii b) za oblasť kultúrneho dedičstva – múzeá a galérie (ďalej len „pravidlá“) upravujú podmienky udelenia ceny v zmysle Štatútu Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „štatút“) podľa čl. 2 písm. b).

Článok 1.

Podmienky udelenia ceny

Cena ministra kultúry Slovenskej republiky za výnimočný prínos inštitúcie v oblasti kultúrneho dedičstva – múzeá a galérie (ďalej len „cena“) sa udeľuje v záujme zvyšovania profesionality výkonov v múzeách a galériách, ich trvalého skvalitňovania, vytvárania tvorivého konkurenčného prostredia v múzeách a galériách a za dlhodobé zásluhy o rozvoj múzejníctva a galeristiky. Cena sa udeľuje múzeu alebo galérii, ktoré sú zapísané v Registri múzeí a galérií Slovenskej republiky vedenom Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“)¹.

Článok 2.

Návrh na udelenie ceny

- (1) Návrh na udelenie ceny musí byť podaný písomne na predpísanom formulári, ktorý tvorí prílohu pravidiel a musí obsahovať názov múzea/galérie, adresu, registračné číslo podľa registra múzeí a galérií, štatutárny orgán, kontaktné údaje predkladateľa – meno, priezvisko, telefón, e-mail, predmety návrhu a navrhovateľa. Povinnou súčasťou návrhu je aj sprievodná dokumentácia k jednotlivým predmetom návrhu uvedená v týchto pravidlách.
- (2) Návrh na udelenie ceny musí byť doručený **do 31. mája** aktuálneho kalendárneho roka na adresu: **Ministerstvo kultúry SR, sekcia kultúrneho dedičstva a štátneho jazyka, Nám. SNP 33, 813 31 Bratislava**. Obálku je potrebné označiť nápisom „Cena ministra – Múzeum/Galéria“ a „Neotvárať!“.

Článok 3.

Predmety návrhu

- (1) Predmetom návrhu, ktorý sa bude hodnotiť z hľadiska dosiahnutého prínosu je:
 - a) nadobúdanie zbierkového predmetu alebo zbierky, ktoré významne zhodnocujú zbierkový fond múzea a galérie,
 - b) vedecko-výskumná činnosť zameraná na preskúmanie lokality, ktorej výsledkom je nadobudnutie vedecky, historicky a umelecky hodnotných zbierkových predmetov alebo vedecko-výskumná činnosť zameraná na skúmanie ucelenej zbierky alebo časti zbierkového fondu múzea a galérie alebo na zhodnotenie diel výtvarného umenia určitého obdobia, ktorých výsledkom sú nové poznatky vo vedných disciplínach participujúcich na činnosti múzea a galérie,
 - c) bezpečnosť a odborná ochrana zbierkových predmetov zameraná na odborné uloženie zbierkových predmetov alebo na odborné ošetrovanie zbierkových predmetov, najmä reštaurovaním,

¹ § 5 zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z.

- d) prístupnenie zbierkových predmetov, zbierok a predmetov kultúrnej hodnoty prostredníctvom nových expozícií, výstav, edičnej a publikačnej činnosti múzea a galérie, vychádzajúcich najmä z odborného zhodnocovania a vedeckého skúmania zbierkového fondu múzea a galérie,
 - e) nové formy práce s verejnosťou, webová a mediálna propagácia, aktivity uplatňujúce a rozvíjajúce múzejnú a galerijnú pedagogiku v činnosti múzea a galérie.
- (2) Navrhnuté múzeum alebo galéria sú povinné z určených predmetov návrhu vybrať tri predmety a v sprievodnej dokumentácii zhodnotiť jednu aktivitu z vybraných predmetov.

Článok 4. **Sprievodná dokumentácia**

- (1) Sprievodná dokumentácia k predmetu návrhu týkajúca sa nadobúdania zbierkového predmetu alebo zbierky obsahuje najmä tieto údaje:
- a) názov zbierkového predmetu, zbierky alebo kolekcie a ich odborný opis,
 - b) zdôvodnenie nadobudnutia a súlad s profiláciou a špecializáciou múzea a galérie,
 - c) obrazový záznam zbierkového predmetu (fotografia, CD a pod.),
 - d) kópia dokladu o vykonaní evidenčného záznamu o zbierkovom predmete v odbornej evidencii múzea a galérie.
- (2) Sprievodná dokumentácia k predmetu návrhu týkajúca sa vedecko-výskumnej činnosti vykonávanej zamestnancami navrhovaného múzea alebo galérie zameranej na preskúvanie novej lokality, ktorej výsledkom je nadobudnutie vedecky, historicky a umelecky hodnotných zbierkových predmetov, získanie nových objavných alebo sumarizujúcich poznatkov obsahuje najmä tieto údaje:
- a) názov vedecko-výskumnej úlohy,
 - b) názov lokality, náleziska,
 - c) priezvisko a meno riešiteľa výskumu, priezviská a mená spoluriešiteľov výskumu,
 - d) kópia nálezovej správy s odborným opisom zbierkových predmetov získaných výskumom,
 - e) zhodnotenie prínosu výsledkov vedecko-výskumnej činnosti pre činnosť múzea a galérie.
- (3) Sprievodná dokumentácia k predmetu návrhu týkajúca sa vedecko-výskumnej činnosti zameranej na skúmanie ucelenej zbierky alebo časti zbierkového fondu múzea alebo galérie alebo na zhodnotenie diel výtvarného umenia určitého obdobia, ktorej výsledkom sú nové, objavné alebo sumarizujúce poznatky vo vedných disciplínach participujúcich na činnosti múzea a galérie obsahuje tieto údaje:
- a) názov vedecko-výskumnej úlohy,
 - b) priezvisko a meno riešiteľa výskumu, priezviská a mená spoluriešiteľov výskumu,
 - c) kópia záverečnej správy z riešenia vedecko-výskumnej úlohy,
 - d) zhodnotenie prínosu výsledkov vedecko-výskumnej činnosti pre činnosť múzea a galérie,
 - e) druh prezentačného výstupu vedecko-výskumnej úlohy (monografia, štúdia, scenár výstavy alebo expozície, článok v odbornej tlači a pod.).

- (4)** Sprievodná dokumentácia k predmetu návrhu týkajúca sa bezpečnosti a odborného uloženia zbierkových predmetov v depozitároch obsahuje tieto údaje:
- a)** odborný opis súčasného stavu v depozitároch dokumentujúci optimálny stav na uloženie zbierkových predmetov vrátane technických prostriedkov na stabilizáciu vnútornej klímy alebo odborný popis nového riešenia (vymedzenie priestorov, kde došlo k zmenám, opis stavebno-technických úprav, nové technické prostriedky pre reguláciu vnútornej klímy),
 - b)** prínos jestvujúceho optimálneho riešenia pre udržanie dobrého fyzického stavu zbierkových predmetov alebo prínos nového riešenia pre skvalitnenie bezpečnosti a odbornej ochrany zbierkových predmetov múzea a galérie,
 - c)** obrazová dokumentácia dokumentujúca súčasný optimálny stav na uloženie zbierkových predmetov v depozitároch alebo obrazová dokumentácia približujúca nové uloženie zbierkových predmetov v depozitároch, vrátane technických prostriedkov na stabilizáciu vnútornej klímy.
- (5)** Sprievodná dokumentácia k predmetu návrhu týkajúca sa odborného ošetrovania zbierkových predmetov obsahuje tieto údaje:
- a)** názov zbierkového predmetu, odborný opis, základné identifikačné údaje,
 - b)** priezvisko a meno realizátora odborného ošetrovania zbierkového predmetu (konzervátor, reštaurátor, preparátor),
 - c)** zdôvodnenie odborného ošetrovania,
 - d)** kópia záznamu o odbornom ošetrovaní zbierkového predmetu, fotodokumentácia z odborného ošetrovania.
- (6)** Sprievodná dokumentácia k predmetu návrhu týkajúca sa sprístupňovania zbierkových predmetov a zbierok obsahuje tieto údaje:
- a)** názov aktivity,
 - b)** druh aktivity a jej charakteristika, vrátane ďalších sprievodných akcií – pri výstavách uviesť dobu trvania výstavy, pri expozíciách dátum otvorenia, pri výstavách a expozíciách plochu v m²,
 - c)** priezvisko a meno autora, resp. spoluautorov scenára výstavy alebo expozície, priezvisko a meno komisára výstavy, priezvisko a meno autora architektonicko-výtvarného riešenia expozície, výstavy; pri edičných tituloch priezvisko a meno autora alebo zostavovateľa, priezviská a mená spoluautorov,
 - d)** propagácia aktivity (propagačné materiály, odpočet vstupov v médiách a pod.),
 - e)** obrazová dokumentácia z aktivity, jeden výtlačok edičného titulu,
 - f)** zhodnotenie prínosu aktivity.
- (7)** Sprievodná dokumentácia k predmetu návrhu týkajúca sa nových foriem práce s verejnosťou, webovej a mediálnej propagácie a aktivít uplatňujúcich a rozvíjajúcich múzejnú a galerijnú pedagogiku obsahuje najmä tieto údaje:
- a)** názov aktivity,
 - b)** druh aktivity a jej charakteristika, vrátane ďalších sprievodných akcií, dátum konania aktivity,
 - c)** priezvisko a meno zamestnanca zodpovedného za prípravu a realizáciu aktivity,
 - d)** propagácia aktivity (propagačné materiály, odpočet vstupov v médiách a pod.),
 - e)** obrazová dokumentácia aktivity – v rozsahu max. 20 fotografií alebo krátkeho videozáznamu,
 - f)** zhodnotenie prínosu aktivity – odozva vo verejnosti, počet účastníkov, význam a rozsah aktivity.

Článok 5.

Organizácia a príprava výberu

- (1) Generálny riaditeľ vecne príslušnej sekcie ministerstva na zabezpečenie prípravy a realizácie výberu vymenuje tajomníka odbornej poroty (ďalej len „tajomník“), ktorý je zamestnancom sekcie.
- (2) Tajomník
 - a) organizačne zabezpečuje priebeh výberu, prijíma návrhy na udelenie ceny, vedie ich evidenciu,
 - b) dohliada a zodpovedá za dodržiavanie pravidiel,
 - c) zúčastňuje sa na zasadnutí odbornej poroty bez práva hlasovať, zo zasadnutia vyhotovuje záznam s vyhodnotením výberu,
 - d) informuje o vybranom návrhu, ktorý odborná porota odporúča ministromi na udelenie ceny s písomným zdôvodnením odbornej poroty generálneho riaditeľa vecne príslušnej sekcie ministerstva, ktorý ďalej postupuje v zmysle čl. 7 ods. 2 štatútu.
- (3) Návrhy na udelenie ceny vrátane sprievodnej dokumentácie sa archivujú na vecne príslušnej sekcii ministerstva.

Článok 6.

Odborná porota

- (1) Hodnotenie predložených návrhov na udelenie ceny uskutočňuje päťčlenná odborná porota. Členov poroty každý rok vymenúva generálny riaditeľ vecne príslušnej sekcie ministerstva. Do poroty vecne príslušná sekcia ministerstva nominuje jedného člena, Zväz múzeí na Slovensku nominuje dvoch členov a Rada galérií Slovenska nominuje dvoch členov. Generálny riaditeľ vecne príslušnej sekcie ministerstva vymenuje jedného člena poroty za predsedu. Do poroty nesmú byť navrhnutí členovia z múzeí a galérií, ktoré sú navrhnuté na udelenie ceny. Člen poroty môže byť vymenovaný aj opätovne.
- (2) Zasadnutie poroty zvoláva tajomník. Zasadnutie poroty je neverejné.
- (3) Porota je uznášaniaschopná, ak je na jej zasadnutí prítomná nadpolovičná väčšina jej členov, pričom jedným z nich musí byť predseda.
- (4) Porota sa pri rozhodovaní riadi pravidlami.
- (5) Porota po vyhodnutí predložených návrhov odporučí ministromi udelenie ceny a súčasne priznanie titulu Múzeum roka alebo Galéria roka. Svoje rozhodnutie písomne zdôvodňuje. Porota má právo neodporučiť žiadny návrh na udelenie ceny. Rozhodnutie musí byť prijaté nadpolovičným počtom prítomných členov poroty.
- (6) Porota vystupuje ako kolektívny orgán, ktorý je povinný zachovávať mlčanlivosť o veciach súvisiacich s výberom a zároveň zachovávať mlčanlivosť o veciach súvisiacich s navrhnutými múzeami a galériami a zároveň zachovávať mlčanlivosť o výsledkoch hodnotenia pred ich zverejnením.
- (7) Porota posúdi predložené návrhy **do 30. júna** príslušného kalendárneho roka.
- (8) Člen poroty má nárok na náhradu preukázaných cestovných výdavkov, ktoré sú spojené s výkonom funkcie člena odbornej poroty podľa osobitného predpisu².

Článok 7.

Kritériá a spôsob hodnotenia

- (1) Základným kritériom pri hodnotení je kvalita predložených predmetov návrhu a ich súlad s napĺňaním základného poslania a funkcií múzea a galérie, súlad s odborným zameraním a špecializáciou múzea a galérie, dodržiavanie etických princípov múzejnej a galerijnej praxe.

² Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov

- (2) Odborná porota pri hodnotení berie do úvahy nasledujúce faktory:
- a) prínos prihláseného predmetu návrhu pre rozvoj základných odborných činností v rámci sústavy múzeí a galérií Slovenskej republiky,
 - b) prínos prihláseného predmetu návrhu k záchrane, ochrane a sprístupňovaní súčastí kultúrneho dedičstva,
 - c) prínos prihláseného predmetu návrhu k odbornému zhodnocovaniu a vedeckému skúmaniu zbierkového fondu navrhnutého múzea alebo galérie,
 - d) mieru a spôsob využitia informačného potenciálu zbierkových predmetov v rámci prihlásených predmetov návrhu,
 - e) skvalitnenie starostlivosti a ochrany zbierkového fondu navrhnutého múzea a galérie,
 - f) metódy a formy interpretácie informácií o zbierkových predmetoch vo vzťahu k verejnosti,
 - g) odbornú kvalitu výstupu z hľadiska informačného potenciálu a výtvarného riešenia prezentačných aktivít,
 - h) efektivitu a rozsah využívania prezentačných aktivít.
- (3) Každý člen poroty hodnotí všetky predložené návrhy na udelenie ceny na zasadnutí poroty. Každému z troch múzeom alebo galériou vybraných predmetov návrhu môže každý člen poroty udeliť maximálne päť bodov. Navrhnuté múzeum alebo galéria môže získať od jedného člena poroty maximálne 15 bodov.
- (4) Na udelenie ceny a titulu Múzeum roka alebo Galéria roka bude ministrovi odbornou porotou odporučený ten návrh, ktorého súčet bodov od všetkých členov poroty je najvyšší. V prípade rovnosti počtu bodov musí porota hlasovaním určiť jeden návrh, ktorý odporučí ministrovi.

Článok 8.

Ocenenie a udelenie titulu Múzeum roka a Galéria roka

- (1) Minister udelí s cenou súčasne aj titul Múzeum roka alebo Galéria roka.
- (2) Ocenené múzeum alebo galéria môže používať titul Múzeum roka alebo Galéria roka.

Článok 9.

Článok 9 Práva a povinnosti múzea a galérie

Múzeum a galéria má:

- a) právo informovať verejnosť o získaní ceny a titulu Múzeum roka alebo Galéria roka až po oficiálnom oznámení ministerstvom,
- b) právo používať titul Múzeum roka alebo Galéria roka a zverejniť titul na svojom webovom sídle až po oficiálnom oznámení ministerstvom,
- c) povinnosť na požiadanie poskytnúť členom poroty ďalšie doplnujúce informácie,
- d) povinnosť v prípade potreby umožniť porote obhliadku inštitúcie, resp. aktivity.

Príloha:

- Formulár návrhu na udelenie Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky v kategórii b) v oblasti kultúrneho dedičstva – Múzeum roka alebo Galéria roka